

Samverkan bästa lösningen på vildsvinsproblem

LRFs syn på vildsvinsförvaltning

Riksdagen har beslutat att det ska finnas en frilevande vildsvinsstam i Sverige och att skador av vildsvin på åkrar och skog främst ska begränsas genom jakt. Det är inte möjligt att få statliga bidrag eller ersättning för vildsvinsskador utan ansvaret ligger på markägare, jordbruksarrendatorer och jägare. Genom samverkan mellan dessa parter ska tillräckligt många vildsvin skjutas för att hålla skadorna på en acceptabel nivå. Även markägare som arrenderat ut sin jaktträtt har ett ansvar för att jakt bedrivs i tillräcklig omfattning.

Lokalt engagemang nyckeln till framgång

Vi står inför stora utmaningar i vildsvinsfrågan de kommande åren. Mycket har redan gjorts kring vildsvinen av regeringen, berörda myndigheter och intresseorganisationer, men mycket arbete återstår ännu för att vända utvecklingen till mer hållbar förvaltning.

I detta arbete har LRF en central roll, men ytterst handlar det om att den lokala förvaltningen måste bli framgångsrik och medverka till att vildsvinsstammen sköts på ett biologiskt riktigt sätt med hänsyn till viltskador, trafikolyckor och andra samhällsintressen. Det lokala engagemanget är nyckeln till framgång – idag finns få andra alternativ som bättre kan hantera problemen och möjligheterna kring vildsvinen. Markägare tillsammans med arrendatorer och jägare måste ta ett gemensamt ansvar för förvaltningen av

vildsvinsstammen. Men det kan också finnas behov av tydligare regelverk för de fall när den lokala förvaltningen inte når upp till kraven i jaktlagen.

Samverkan

Några enkla knep eller standardlösningar för att uppnå en balanserad vildsvinsstam finns troligen inte. I stället handlar det om ett målmedvetet och tålmodigt arbete med att få till stånd en fungerande lokal förvaltning där markägare, lantbrukare och jägare samarbetar.

LRF förordar ingen speciell samverkansmodell, utan det viktiga är i stället att samverkan kommer till stånd och utvecklas efter de lokala förutsättningarna.

Regelverk och ansvar

En viktig fråga är att avtalen om jordbruksarrende och jaktarrende beaktar frågor om viltskador, speciellt vildsvinsskador som kan uppkomma hastigt och oförutsett och förorsaka stora kostnader.

Skyldigheten att bedriva viltvård och rätten att bedriva jakt tillkommer den enskilde markägaren eller, om jaktträtten är överläten, den enskilde jaktträttsinnehavaren. Deras ansvar är att genom jakt balansera viltbestånden så att viltskadorna hålls på en acceptabel nivå.

Markägaren har ett särskilt ansvar att frågor om viltskador blir beaktade när avtal om jordbruks- och jaktarrende upprättas. Har markägaren förbehållit sig jakträtten vid upplåtelse av ett jordbruksarrende är han eller hon i vissa situationer skyldig att ersätta arrendatorn för förluster på grund av vildsvinsskador på arrendemarken. Detta gäller dock inte om markägaren visar att skadan inte kunnat förhindras trots rimliga ansträngningar från hans sida.

För mer information kontakta:

Helene Lantz, 0470 - 70 36 55,
helene.lantz@lrf.se
Börje Waldebring, 08-787 53 92,
borje.waldebring@lrf.se

Jakt

I dag finns goda möjligheter att bedriva en effektiv jakt- och skyddsjakt på vildsvin, så till skillnad från många andra arter som förorsakar skador, är inte jaktlagstiftningen någon begränsande faktor av betydelse. Avsaknaden av traditioner och kunnande om effektiv vildsvinsjakt och fällfångst, liksom att det i många fall saknas engagemang för vildsvinsjakten och skadefrågorna är på många håll ett större hinder som måste överbryggas om förvaltningen ska lyckas. När det gäller fällorna finns även regelverk kring dessa som ännu inte fått sin lösning på ett godtagbart sätt.

Värdering av skador

LRF lägger stor vikt vid att det utvecklas metoder för besiktning och värdering av vildsvinsskador. Bland annat samarbetar LRF med Viltskadecenter i frågor om skadevärdering och det finns också aktuellt material från SLU och Hushållningssällskapen som tar upp ekonomin och olägenheterna kring skadorna.

Utbildning

Ett omfattande och aktuellt informationsmaterial kring vildsvinens utbredning, reproduktion, beteenden, utfodring, och med exempel på olika jaktformer och samarbetsinitiativ kan beställas från LRF. LRF och Svenska Jägareförbundet leder också utbildningar kring ett gemensamt framtaget utbildningsmaterial.